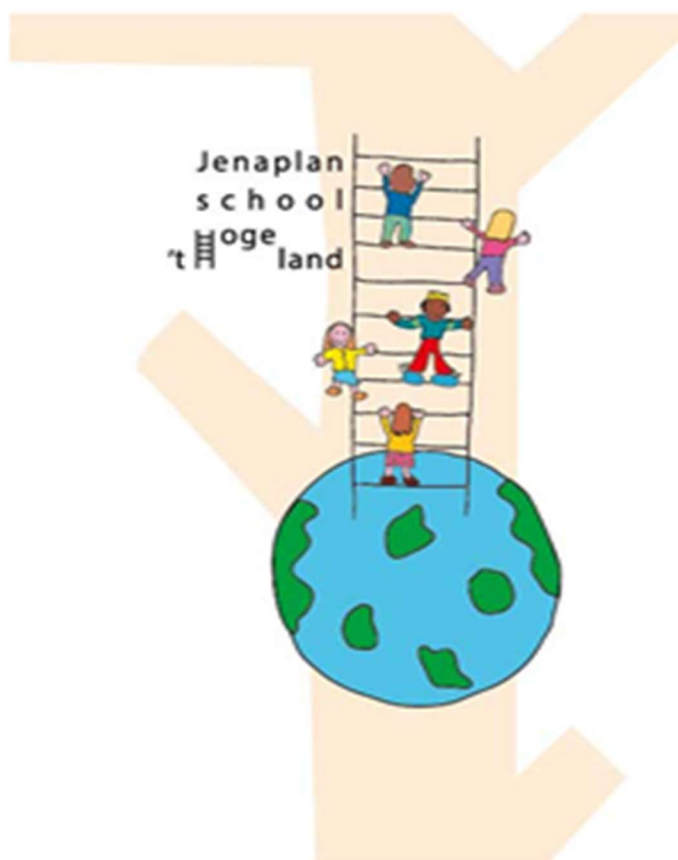

Veiligheidsbeleidsplan

Adres : Schotweg 2 8162 GM Epe
Telefoon : 0578-620426
E-mail : directie@jenaplanepe.nl
Website : www.jenaplanepe.nl
Bestuursnummer : 41634
Brinnr : 07CM

Schooljaar 2019 - 2020

Versie	Status	Datum	Auteur	Omschrijving
Def.	Def.	2019	Johan van der Pols	Veiligheidsbeleidsplan

Versie	Datum	Naam	Functie
definitief		Maarten Heere	Voorzitter Raad van Toezicht
definitief		Jeroen Danse	Voorzitter MR

Wie dan wel?

Als wij niet meer geloven dat het kan
Wie dan wel?
Als wij niet meer vertrouwen op houden van
Wie dan wel?
Als wij niet meer proberen
Om van fouten wat te leren
Als wij 't getij niet keren
Wie dan wel?

Als wij niet meer zeggen hoe het moet
Wie dan wel?
Als wij niet meer weten wat er toe doet
Wie dan wel?
Als wij er niet in slagen
De ideeën aan te dragen
Voor kans op betere dagen
Wie dan wel?

Als wij niet meer geloven dat het kan
Wie dan wel?
Als wij er niet mee komen, met een plan
Wie dan wel?
Als wij er niet voor zorgen
Dat de toekomst is geborgen
Voor de kinderen van morgen
Wie dan wel?
Als wij onszelf niet dwingen
een gat in de lucht te zingen
Waar zij in kunnen springen
Wie dan wel?

Paul van Vliet

(Vermeeren & Zeelt, 2016, p. 3)

Inhoudsopgave

Inleiding	p. 4
1. Visie, kernwaarden, doelen, regels en afspraken met betrekking tot sociale veiligheid	p. 5
1.1 Wettelijke kaders	p. 5
1.2 Sociale kenmerken van onze school	p. 5
1.3 Visie, identiteit en kernwaarden	p. 6
1.4 Doelen met betrekking tot sociale veiligheid	p. 6
1.5 Gedragscode, schoolregels en afspraken in de stamgroepen	p. 7
1.6 Gedrag en toezicht buiten de school	p. 8
1.7 Afspraken en protocollen voor grensoverschrijdend gedrag en incidenten	p. 9
1.8 Actiepunten	p. 10
2. Inzicht in veiligheidsbeleving, incidenten en mogelijke risico's	p. 11
2.1 Wettelijke kaders	p. 11
2.2 Veiligheidsrisico's en incidenten	p. 11
2.3 Monitoring veiligheidsbeleving	p. 14
2.4 Actiepunten	p. 15
3. Voorwaarden, taken en samenwerking	p. 16
3.1 Wettelijke kaders	p. 16
3.2 Ruimtes, materialen en toezicht	p. 16
3.3 Taken en functies met betrekking tot sociale veiligheid	p. 16
3.4 Externe partners	p. 16
3.5 Privacybescherming van ouders, leerlingen en collega's	p. 17
3.6 Klachtenregeling	p. 17
3.7 Meldingsregeling misstanden	p. 17
3.8 Communicatie met ouders met betrekking tot extra zorg en hulpverlening	p. 17
3.9 Actiepunten	p. 18
4. Positief pedagogisch handelen	p. 19
4.1 Wettelijke kaders	p. 19
4.2 Uitgangspunten voor positief pedagogisch handelen op de Jenaplanschool	p. 19
4.3 Maatregelen en aanspreekcultuur	p. 19
4.4 Pedagogische afstemming met ouders	p. 19
4.5 Actiepunten	p. 20
5. Preventieve activiteiten en programma's in de school	p. 21
5.1 Wettelijke kaders	p. 21
5.2 Leerstof, activiteiten en programma's	p. 21
5.3 Hulpmogelijkheden bij problemen of onveiligheid op school, thuis of in de vrije tijd	p. 22
5.4 Actiepunten	p. 22
6. Signaleren van en effectief handelen bij grensoverschrijdend gedrag	p. 23
6.1 Wettelijke kaders	p. 23
6.2 Monitoring met KIVA	p. 23
6.3 Signaleren van onveilig gedrag en onveilige situaties	p. 23
6.4 Actie en ondersteuningsstructuur bij onveilige signalen	p. 23
6.5 Opvang van slachtoffers en getuigen	p. 23
6.6 Incidentenregistratie	p. 25
6.7 Actiepunten	p. 25
7. Borging sociale veiligheid	p. 26
7.1 Overzicht actiepunten	p. 26
7.2 Actieplan borging	p. 26
Literatuurlijst	p. 27
Bijlagen	p. 28

1. Basisprincipes en kernkwaliteiten jenaplanonderwijs	p. 29
2. Schoolregels Jenaplanschool Epe	p. 30
3. Sociale kaart Jenaplanschool Epe	p. 33
4. Format incidentenregistratie Jenaplanschool Epe	p. 44

Inleiding

Jenaplanschool 't Hoge land is een school waar kinderen, ouders, werknemers en andere betrokkenen zich veilig dienen te voelen. Dat is een duidelijk doel. Om dit doel te bereiken dient dit sociale veiligheidsplan, waarin visie, waarden, afspraken en procedures met betrekking tot sociale veiligheid zijn beschreven, als handreiking. Dit levende document biedt niet alleen inzicht in welke zaken op orde zijn, maar ook in wat nog aandacht behoeft. Het plan geeft richting en houvast voor het handelen van iedereen die bij de school betrokken is. Borging en monitoring van de sociale veiligheid, het merken en het meten daarvan, zijn belangrijke onderdelen van het veiligheidsbeleid op onze school.

In dit document wordt het beleid ten aanzien van sociale veiligheid beschreven. In dit beleidsplan wordt verwezen naar protocollen en beleidsdocumenten. Een map met dit sociale veiligheidsplan, alle bijlagen, verwijzingen en protocollen zal in de IB ruimte aanwezig zijn. De Jenaplanschool Epe heeft in het kader van sociale veiligheid een vertrouwenspersoon (Sylvia Horst, tel. 0618079158) en KiVa-coördinatoren (Lorel en Carla) aangesteld.

We werken al meerdere jaren met KIVA. Het programma KIVA en het pestprotocol wordt in alle stamgroepen preventief en curatief ingezet worden tegen pesten. Alle leerkrachten worden getraind in KIVA. Door middel van het KIVA programma wordt er tevens gewerkt aan de sociale vaardigheden en de sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen. KIVA is wettelijk erkend en biedt tevens een goedgekeurd instrument voor het monitoren van sociale veiligheid en het welbevinden van kinderen op onze school.

Een sociaal veilige school vraagt om een doorgaand proces op de volgende velden (Stichting School & Veiligheid, 2017):

1. Een gezamenlijk ontwikkelde en gekende visie, kernwaarden, en afspraken;
2. Inzicht in de veiligheidsbeleving, incidenten en mogelijke risico's;
3. Het scheppen van voorwaarden, beleggen van taken en samenwerken met alle betrokkenen;
4. Positief pedagogisch handelen;
5. Preventieve activiteiten en programma's in de school;
6. Tijdig signaleren van en effectief handelen bij grensoverschrijdend gedrag;
7. Borging door een continu en cyclisch proces, ingebed in de totale pedagogische aanpak en schoolontwikkeling.

Bovenstaande zeven punten zijn de themahoofdstukken van dit veiligheidsplan. In deelparagrafen wordt de huidige situatie en actiepunten ten aanzien van de themahoofdstukken beschreven. Tevens zijn wettelijk verplichte onderdelen als inleiding op elk hoofdstuk rood gemarkeerd (Stichting School & Veiligheid, 2017). Sinds augustus 2015 is de 'Wet sociale veiligheid op school' van kracht. In de wet zijn de volgende verplichtingen voor schoolbesturen opgenomen (Vermeeren & Zeelt, 2016, p. 11):

- Het voeren van sociaal veiligheidsbeleid;
- Het beleggen van de volgende taken bij een persoon: coördineren van het beleid ten aanzien van pesten en fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten;
- De monitoring van de sociale veiligheid van leerlingen, zodanig dat het een actueel en representatief beeld geeft. Hieronder valt ook het welbevinden van leerlingen.

1. Visie, kernwaarden, doelen, regels en afspraken met betrekking tot sociale veiligheid

1.1 Wettelijke kaders

1. De school heeft afspraken of protocollen vastgelegd voor vormen van grensoverschrijdend gedrag of incidenten waarvoor dat wettelijk verplicht is.
2. Alle betrokkenen kennen de visie, kernwaarden, doelen, regels, afspraken en protocollen en weten waar ze die kunnen vinden. Dit geldt ook voor nieuwe medewerkers. De school informeert hierover.

1.2 Sociale kenmerken van onze school

De Stichting Jenaplanschool Epe eo is een onderwijsorganisatie en statutair gevestigd in Epe. De stichting bestaat uit één school voor primair onderwijs. De school werkt vanuit het jenaplanconcept en valt onder bijzonder neutraal onderwijs. De beginselen van jenaplan onderwijs worden in ons onderwijs geïmplementeerd en worden door medewerkers, directeur en bestuur in woord en daad uitgedragen. Het woord “bijzonder” geeft aan dat de school niet onder gemeentetoezicht valt, zoals bij openbare scholen het geval is. Ouders van kinderen van de school vormen het toezichthoudend bestuur van de Stichting en treden als zodanig op als bevoegd gezag in de zin van de Wet op het Primair Onderwijs. Het woord ‘neutraal’ betekent dat de school openstaat voor iedereen die zich thuis voelt bij onze manier van leven en werken. We bieden ruimte aan ieder individu. Ons onderwijs is neutraal en wij zijn betrokken bij mens en wereld zonder dat we uitgaan van een bepaalde religieuze of maatschappelijke levensbeschouwing. Het onderwijs wordt gegeven in heterogene groepen, de zogenaamde stamgroepen (in totaal 8). Net als thuis met jongere en oudere broertjes en zusjes, kennen we op de school ook jongste, middelste en oudste kinderen in iedere groep. Zo leren kinderen andere rollen aan te nemen en kunnen ze elkaar helpen, met elkaar spelen, praten en werken.

Kenmerken kinderen:

De kind-populatie van onze school kent globaal de volgende kenmerken:

- de verhouding jongens meisjes is nagenoeg gelijk;
- voornamelijk autochtone kinderen;
- enkele kinderen zijn geadopteerd;
- veel kinderen nemen actief deel aan het verenigingsleven;
- de spreektaal is algemeen beschaafd Nederlands;
- het voedingsgebied is voornamelijk afkomstig uit Epe en omgeving.
- de gezinssamenstellingen van de kinderen is over het algemeen divers te noemen; traditionele gezinnen, gescheiden gezinnen, eenoudergezinnen, gezinnen met twee vaders of twee moeders of samengestelde gezinnen.

Kenmerken ouders:

Onze school is in 1986 opgericht door een aantal enthousiaste ouders. Dat zegt veel over de nog steeds hoge ouderbetrokkenheid. De meeste ouders zijn woonachtig in Epe. Onze ouders worden wel eens beschreven in termen van ‘betrokken ouders’, ‘artistiek’, ‘kunstzinnig’, ‘creatief’, ‘positief kritisch’ en ‘bewuste ouders die gaan voor mens, wereld en milieu’. Het huidige opleidingsniveau van de ouders is relatief ietsje hoger dan gemiddeld in Nederland. De landelijke trend, dat beide ouders/verzorgers geheel of gedeeltelijk aan het arbeidsproces deelnemen, geldt ook voor onze school.

De school stimuleert ouders bij veel activiteiten aanwezig te zijn, om betrokken te blijven bij het schoolleven van het kind. We zijn een gemeenschap met kinderen, ouders en teamleden. De ouderparticipatie op school is vooral merkbaar door de dagelijkse koffietafel, ouders die helpen met het geven van keuzewerk, de Ouderraad, diverse werkgroepen, door hulp te geven tijdens onderwijsactiviteiten, door het bezoeken van ouderavonden en met elkaar inhoudelijk dialoog te voeren, doordat het schoolbestuur bestaat uit ouders, door zitting te nemen in de medezeggenschapsraad, enzovoorts.

Kenmerken personeel:

In ons Schoolplan staat een uitgebreide beschrijving van de samenstelling van ons team. Er zijn stamgroepleiders, een directeur-bestuurder en het team heeft een intern begeleider. Onderwijsondersteunend personeel wordt ingevuld door de

conciërge en de administratief medewerker. Specialismen van medewerkers liggen met name op onderwijsinhoudelijk gebied. Aanvullende relevante cursussen vinden plaats in het kader van de kindzorg en schoolontwikkeling. Huishoudelijk en inhoudelijk overleg vindt in elke afzonderlijke bouwgroep wekelijks plaats. Inhoudelijk overleg met het team vindt eens per 2 tot 4 weken plaats.

1.3 Visie, identiteit en kernwaarden

Visie

Onze school gaat uit van verschillen tussen kinderen, ouders en medewerkers. Iedereen is anders en hier zijn wij trots op! Wij vinden het belangrijk dat kinderen, ouders en medewerkers het fijn vinden om op school te zijn en we stellen alles in werk om aan de basisbehoeftes relatie, competentie en autonomie te voldoen.

Sociale veiligheid is een voorwaarde om te kunnen functioneren in een gemeenschap. Om dit te bewerkstelligen dient dit sociale veiligheidsplan als handreiking.

Transparantie, een heldere omschrijving van procedures en het aanstellen van een vertrouwenspersoon en KiVa-coördinatoren als veiligheidsmedewerkers zijn essentiële aspecten binnen dit veiligheidsbeleid. Samenwerking met kinderen, ouders, medewerkers en externe organisaties zijn tevens een belangrijk onderdeel van een sociaal veilige omgeving.

Identiteit en kernwaarden

Jenaplanonderwijs is een pedagogisch concept dat uitgaat van 20 basisprincipes en 12 kernkwaliteiten. Onderstaande basisprincipe is wellicht het belangrijkste uitgangspunt voor de sociale veiligheid op onze Jenaplanschool:

Basisprincipe 2: 'Elk mens heeft het recht een eigen identiteit te ontwikkelen. Deze wordt zoveel mogelijk gekenmerkt door: zelfstandigheid, kritisch bewustzijn, creativiteit en gerichtheid op sociale rechtvaardigheid. Daarbij mogen ras, nationaliteit, geslacht, seksuele gerichtheid, sociaal milieu, religie, levensbeschouwing of handicap geen verschil uitmaken..

In **bijlage 1** zijn alle Jenaplan basisprincipes en de kernkwaliteiten zichtbaar. Zowel de basisprincipes als de kernkwaliteiten vormen de identiteit en de kernwaarden van onze school met betrekking tot sociale veiligheid. Innerlijke kernwaarden zoals inspiratie, groei/ontwikkeling, betrokkenheid, samenwerken, speelsheid en kwaliteit zijn uitgewerkt tot concrete organisatiewaarden gericht op kinderen, medewerkers, ouders, ontwikkeling, organisatie, omgeving/wijk/brede school en gebouw/beheer/middelen en omgang met materiaal. Deze organisatiekernwaarden worden in paragraaf 1.5, bij het onderdeel gedragscode, schoolregels en afspraken in de stamgroepen, nader toegelicht.

1.4 Doelen met betrekking tot sociale veiligheid

Het hoofddoel van dit sociale veiligheidsplan is het creëren van een sociaal veilige school, waar medewerkers en overige betrokkenen weten hoe zij moeten handelen en waar zij met vragen/in noodgevallen terecht kunnen.

Om dit zo goed mogelijk te kunnen realiseren, zijn er bij het opstellen van dit beleid de volgende korte termijn doelen gesteld:

- Taken: Er is een vertrouwenspersoon en de KIVA-coördinatoren zijn onze veiligheidsmedewerkers. Zij vormen het sociale veiligheidsteam op onze school en zijn het vaste aanspreekpunt binnen de school met betrekking tot sociale veiligheid;

- Professionalisering: Alle stamgroepleiders zijn of worden KIVA-geschoold;

- Inzicht: Er wordt met behulp van KIVA jaarlijks een sociale kaart van de groep ontwikkeld;

- Uitvoering en monitoring: Alle medewerkers leren te werken met het KIVA programma. Monitoring zal tevens aan de hand van KIVA uitgevoerd worden;

Om dit document een levend document te maken zal het jaarlijks worden geëvalueerd. De doelen worden door de veiligheidsmedewerkers en de directeur-bestuurder jaarlijks geëvalueerd aan de hand van de PDCA cirkel (Plan, Do, Check, Act). Aan de hand van de evaluatie zullen actiepunten worden opgesteld. De veiligheidsmedewerkers maken een tijdspad voor deze actiepunten en zijn verantwoordelijk voor de uitvoering ervan.

1.5 Gedragscode, schoolregels en afspraken in de stamgroepen

Een sociaal veilige leef-werkgemeenschap vraagt om regels, afspraken en geformuleerde verwachtingen betreft het gedrag van de kinderen, de ouders en de medewerkers. Wij streven ernaar om in ons onderwijs jonge mensen te vormen tot een

persoonlijkheid, hen een goede plek te laten vinden in de maatschappij, hen op te voeden en hen onderwijs volgens de uitgangspunten van het jenaplanonderwijs te geven.

Gedragscode

We werken binnen de school als leerkrachten, kinderen en ouders met elkaar samen op basis van gelijkwaardigheid. Daarvoor hebben we een gedragscode opgesteld. We zijn niet elkaars gelijke, maar we erkennen ieders kwaliteiten. We kunnen die laten zien en we maken daarvan gebruik.

Onze gedragscode heeft de volgende uitgangspunten:

*** Wederzijds respect en dialoog**

Wie de dialoog tot uitgangspunt van menselijke verhoudingen kiest, gelooft in de bespreekbaarheid van alles wat zich in het leven kan voordoen en gaat er vanuit dat niemand de wijsheid in pacht heeft. De opvoeder onderscheidt zich van de kinderen doordat hij of zij een grotere levenservaring bezit en als zodanig veel zaken kan overdragen.

*** Rekening houden met elkaar**

We willen kinderen leren het evenwicht te vinden tussen eigenbelang en het belang van de groep. Zo ontstaat de durf om conflicten te accepteren en het vermogen om te zoeken naar echte oplossingen.

*** Gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen**

Samen verantwoordelijk zijn: voor elkaar, het materiaal en de ruimte. Elke groep heeft regels nodig om zo ordelijk mogelijk te functioneren. Regels zijn hulpmiddel maar geen doel.

*** Participatie**

Kinderen en ouders/verzorgers hebben een wezenlijke inbreng in de gehele schoolgemeenschap.

Op deze manier werken we aan een 'schoolklimaat' dat prettig is om in te leven voor kinderen, ouders en leerkrachten. De sfeer op onze school is vriendelijk, open en enthousiast. De kinderen voelen zich er thuis, ouders zijn welkom op allerlei momenten en de leerkrachten werken er met enthousiasme en plezier.

Voorwaarde om goed met elkaar te kunnen omgaan is het hebben van een goede communicatie met elkaar. Daaraan wordt veel zorg en aandacht besteed. Ouders en kinderen die de Nederlandse taal niet machtig zijn helpen we zoveel mogelijk om ook met hen die goede communicatie te kunnen hebben. In de school worden brieven in het Nederlands geschreven en de voertaal in de school is ook Nederlands.

Vanuit onze innerlijke kernwaarden (inspiratie, groei/ontwikkeling, betrokkenheid, samenwerken, speelsheid, kwaliteit) formuleren we de volgende organisatiekernwaarden en bijbehorende gedragscodes:

Organisatiekernwaarden en gedragscode Jenaplanschool 't Hoge land Epe	<u>Kinderen:</u> • Wij dagen kinderen uit om hun talenten ten volle te ontplooien (<i>groei/ontwikkeling</i>); • Wij stimuleren kinderen om zichzelf te verdiepen en in de ander en om zich om elkaar te bekommeren (<i>betrokkenheid</i>); • Wij stimuleren kinderen om van elkaar te leren door samen te werken in gesprek, spel, werk en viering (<i>samenwerken</i>); • Wij maken gebruik van de vrije, onbevangen en verwonderlijke speelsheid van het kind (<i>speelsheid</i>); • Wij zijn een Jenaplanschool die het meest haalbare uit kinderen wil halen op zowel sociaal als cognitief gebied en kinderen leert om te gaan met grenzen (<i>kwaliteit</i>).
<u>Ontwikkeling:</u> • Wij dagen kinderen en ouders uit zichzelf te leren kennen met sterke en zwakke kanten, waarbij ontwikkeling als een constante beweging wordt gezien (<i>groei/ontwikkeling</i>); • Het kind is actief betrokken bij zijn eigen ontwikkeling (<i>betrokkenheid</i>); • Wij verrijken / vergroten / versterken ieders persoonlijke ontwikkeling door samen te werken (<i>samenwerken</i>); • Wij betrekken het kind in het volgen van de eigen ontwikkeling (<i>speelsheid</i>); • Wij zijn een school die het proces minstens zo belangrijk vindt als het product en zetten wereld oriëntatie centraal in ons onderwijs (<i>kwaliteit</i>).	<u>Ouders:</u> • Wij dagen ouders, als hoofdopvoeder van het kind, uit tot actieve betrokkenheid (<i>groei/ontwikkeling</i>); • Ouders zijn actief betrokken bij de ontwikkeling van hun kind en bij de activiteiten van de groep (<i>betrokkenheid</i>); • Wij verwachten dat de ouder een samenwerkende partner is in opvoeding en onderwijs vanuit onze eigen professionaliteit (<i>samenwerken</i>); • Wij stimuleren ouders deel te nemen in verschillende schoolactiviteiten (<i>speelsheid</i>); • Wij stimuleren ouders om kinderen op sociaal en cognitief gebied te ondersteunen (<i>kwaliteit</i>).
<u>Medewerkers:</u> • Wij observeren, geven en ontvangen feedback, reflecteren en scholen ons om ieders talenten in te zetten en te ontplooien in opvattingen en keuzes van pedagogisch en didactisch handelen (<i>groei/ontwikkeling</i>); • De medewerkers hebben humor en ondersteunen elkaar collegiaal (luisteren, begrijpen en respecteren), aanvaarden leiding van een bezielend en vakbekwame schoolleiding en vieren samen mooie momenten met elkaar (<i>betrokkenheid</i>); • Wij bundelen onze krachten (proactief) en maken gebruik van ieders kennis en verschillende kwaliteiten vanuit gelijkwaardigheid (<i>samenwerken</i>); • Wij laten ons met geduld en op een liefdevolle manier meevoeren in het spel van het kind (<i>speelsheid</i>); • Onze medewerkers zijn pedagogisch en didactisch goed geschoold en blijven permanent in ontwikkeling (<i>kwaliteit</i>).	<u>Gebouw/beheer/middelen en omgang materiaal:</u> • Bij de aanschaf en gebruik van materialen en middelen houden wij rekening met de volgende criteria: uitdagend, ontdekkend, nieuwsgierig makend, verwonderend, creatief, zintuig prikkelend, duurzaam en levensecht (<i>groei/ontwikkeling</i>) en gekoppeld aan onze onderwijskundige uitgangspunten; • We gaan zuinig om met onze eigen spullen en die van een ander (<i>betrokkenheid</i>); • Wij dragen samen zorg voor de materialen binnen en buiten de school (<i>samenwerken</i>); • We willen een schone, frisse, opgeruimde school; • Wij creëren een uitdagende speel/leer omgeving (<i>speelsheid</i>); • Wij zien goede materialen als een voorwaarde om goed onderwijs te kunnen verzorgen (<i>kwaliteit</i>); • Ons materiaal is uitnodigend tot samenwerken en past in een stamgroep.
<u>Organisatie:</u> • Als lerende organisatie zijn wij constant op zoek naar mogelijkheden om ieders talent optimaal te laten ontplooien en benutten (<i>groei/ontwikkeling</i>); • Wij creëren betrokkenheid door met elkaar in gesprek te gaan, samen te vieren, samen te werken en samen te spelen (<i>betrokkenheid</i>); • Wij werken samen in een leef werkgemeenschap (<i>samenwerken</i>); • Wij werken in stamgroepen met een ritmisch weekplan (<i>speelsheid</i>); • Wij doen voortdurend onderzoek naar onze kwaliteit en resultaten op een planmatige wijze (<i>kwaliteit</i>); • Vorm volgt functie; eerst moet je weten <u>wat</u> je wilt dan <u>hoe</u> je het wilt.	<u>Omgeving/wijk/brede school:</u> • Wij maken positief gebruik van de omgeving van het kind om zijn of haar ontwikkeling te stimuleren (<i>groei/ontwikkeling</i>); • Wij hebben een relatie met de omgeving en geven die actief vorm (<i>betrokkenheid</i>); • Wij betrekken de wereld om ons heen in ons onderwijs/leerproces (<i>samenwerken</i>); • Wij zien de wijk als belevingswereld van het kind en maken hier gebruik van als rijke bron voor ons onderwijs (<i>speelsheid</i>); • Wij gebruiken de mogelijkheden van de omgeving om onze kwaliteit te versterken en vice versa (<i>kwaliteit</i>).

Deze organisatiekernwaarden en gedragscode vormen, samen met de 20 basisprincipes en 12 kernkwaliteiten van het jenaplanonderwijs (**bijlage 1**), de basis voor onze handelen, regels, afspraken en het pedagogisch vakmanschap van onze medewerkers. Naast de schoolregels die we jaarlijks omschrijven in ons schoolinformatieboekje, maakt de stamgroepleider ook jaarlijks afspraken met zijn/haar stamgroep; de groepsafspraken. Groepsafspraken hebben in de regel betrekking op het aangeven van eigen grenzen, respect hebben voor/rekening houden met elkaar en omgang met materialen. Deze afspraken komen samen met de kinderen tot stand en zijn jaarlijks en per groep verschillend. Groepsafspraken worden in de eerste schoolweken opgesteld en kunnen gedurende het schooljaar aangescherpt en aangevuld worden door de medewerkers en de kinderen.

Een gedragscode kan toegepast worden om ongewenst gedrag te voorkomen (preventief) of aan te pakken (curatief). De gedragscode van onze school is gebaseerd op de modelgedragscode voor schoolmedewerkers van Stichting School en Veiligheid. De gedragscode heeft betrekking op gedragsafspraken betreffende schoolcultuur, schoolregels, pedagogisch vakmanschap, onderwijs gerelateerde gedragsafspraken, pesten, privacy en strafbare feiten. Indien nodig worden gedragscodes verder uitgewerkt, zoals het beleid met betrekking tot privacy verder is uitgewerkt in ons AVG-beleidsstuk.

1.6 Gedrag en toezicht buiten de school

In het schoolinformatieboekje staat alle relevante informatie over sociale regels op onze school. Dit boekje krijgen alle teamleden, alle ouders en alle kinderen. Ook staat daarin de samenwerking met bijvoorbeeld schoolarts, logopediste, GGD, Centrum voor Jeugd en Gezin, Zeeluwe, enzovoort vermeld. Voor al die gegevens verwijzen we hier naar dat schoolinformatieboekje dat jaarlijks verschijnt.

Om een sociaal veilige leef-werkgemeenschap te kunnen zijn, dienen wij specifiek gericht te zijn op:

- nauwe contacten onderhouden met onze ouders en bestuur;
- betrokkenheid tonen van de school t.a.v. wijkbelangen en activiteiten;
- het onderhouden van onze contacten met medewerkers van de BSO;
- het onderhouden van onze contacten met maatschappelijke instanties, ondersteuningsteams, wijkagent, andere scholen uit de wijk, scholen van voorgezet onderwijs en de gemeente Epe.

Pauzes en overblijven

Tijdens de kleine pauze in de ochtend zijn alle lesgevende medewerkers met de kinderen op het schoolplein. Regels en afspraken voor het overblijven staan vermeld in het schoolinformatieboekje. Kinderen lunchen in de eigen groep, bij de eigen medewerker. Tussen de middag spelen de kinderen een half uur buiten op het plein, toezicht wordt gehouden door overblijfouders en teamleden. Met alle betrokkenen vindt periodiek overleg plaats over het overblijven en worden afspraken gemaakt. Ook de kinderen in de Kinderraad denken mee over de regels tijdens het overblijven. De schoolafspraken worden ook door de overblijfouders gehanteerd. Dat is herkenbaar en veilig voor de kinderen.

Gymles

De gymlessen vinden plaats in de gymzaal van de gemeente Epe en in de gymzaal in de school (groep 0/1/2). Elke groep gymt twee maal per week. Stamgroepleiders lopen en fietsen altijd zelf mee naar de gymzaal en nemen de kinderen mee terug. Iedereen draagt veiligheidshesjes. Er wordt naar gestreefd zoveel mogelijk een tweede begeleider, meestal een stamgroeppouder, mee te laten fietsen.

Schoolzwemmen

Alle bovenbouwgroepen hebben schoolzwemmen bij zwembad De Koekoek in Vaassen. Laura is op onze school de coördinator zwemmen. De zwemlessen worden verzorgd door medewerkers van De Koekoek. We gaan altijd met de zwembus. Ook gaat er een ouder mee. Bij het zwembad is er een gezamenlijke verantwoordelijkheid van stamgroepleiders en medewerkers van De Koekoek.

Excursies, buitenschoolse activiteiten en kamp

Indien wij met onze kinderen op excursies/kamp of buitenschoolse activiteiten gaan dan vragen wij vaak hulp van ouders. Indien nodig gebruiken wij veiligheidshesjes voor onderweg. De schoolregels blijven van kracht. Kinderen lopen/fietsen twee aan twee, naast hun maatje. Alle kinderen zijn vanuit school verzekerd, voor schade die zichzelf oplopen of anderen bezorgen, voor de tijd die zij op school verblijven. Materiële schade die door verwijtbaar gedrag wordt veroorzaakt wordt niet door de verzekering gedekt. Ook ouders zijn verzekerd voor zover zij kinderen begeleiden, zoals bij het schoolkamp en excursies. Wanneer ouders kinderen vervoeren in hun eigen auto is de school niet aansprakelijk voor schade. Een eigen inzittendenverzekering is dan ook gewenst. Op schoolkamp leren kinderen en stamgroepleiders elkaar op een andere manier kennen. Door de activiteiten wordt de groepsband versterkt. Naast de bijzonder leuke activiteiten tijdens het schoolkamp is ook de voorbereiding van het schoolkamp van groot belang. Kinderen verheugen zich erop, bereiden zich voor en maken plannetjes.

Het schoolkamp legt een goede basis voor het samenleven en het samenwerken in het verdere schooljaar. Om een sociaal veilige omgeving te creëren tijdens het kamp worden aandachtspunten opgesteld voor alle ouders die mee gaan.

1.7 Afspraken en protocollen voor grensoverschrijdend gedrag en incidenten

Er zijn diverse protocollen opgesteld voor grensoverschrijdend gedrag en incidenten. Informatie hierover is te vinden in ons jaarlijkse schoolinformatieboekje. Zo staat daar onder andere ook informatie over de klachtenregeling en het verwijderen van kinderen. We werken bij incidenten met een formulier incidentenregistratie (bijlage 2) en bij ongevallen met een formulier ongevallenregistratie (bijlage 3). Er is een uitgebreid BHV-plan wat met name gericht is op preventieve maatregelen, maar waarin bijvoorbeeld ook een ontruimingsplan is opgenomen. Er is een document met veiligheidsinstructies voor de stamgroepleiders. In het kader van KIVA zijn duidelijke afspraken en protocollen opgesteld met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag.

1.8 Actiepunten

Evaluatie van dit plan vindt jaarlijks plaats en hieronder worden dan actiepunten geformuleerd. Voor nu, juni 2019, zien we de volgende actiepunten.

Actiepunt 1:	AVG-beleid verder uitwerken en integreren in dit Veiligheidsbeleidsplan; wie: de AVG-specialist; wanneer: uiterlijk mei 2020.
Actiepunt 2:	Onderzoeken op welke terreinen nieuw of aanvullend Veiligheidsbeleid geformuleerd moet worden; wie: de specialisten onderzoek en analyse, wanneer: uiterlijk mei 2020.

2. Inzicht in veiligheidsbeleving, incidenten en mogelijke risico's

2.1 Wettelijke kaders

1. De school heeft een goed en steeds actueel beeld van de beleving van de sociale veiligheid op school door monitoring onder leerlingen, personeel, ouders en andere betrokkenen bij de school.
2. De school benut wettelijk verplichte bronnen om een beeld te vormen van veiligheidsrisico's en incidenten.

2.2 Veiligheidsrisico's en incidenten

Onze school wil een veilige plek zijn, waar kinderen omgaan met diversiteit. Wij willen een veilige sfeer creëren. Het bevordert openheid en respect in de school. Wij vragen regelmatig aan kinderen en medewerkers naar hun welbevinden en gevoel van veiligheid. Wij geven hier vorm aan door:

- hanteren van school- en groepsregels;
- afspraken t.a.v. preventie;
- afspraken als er zich toch incidenten voordoen;
- beleid ter voorkoming van pesten;
- klachtenprocedure en vertrouwenspersoon;
- schoolgids → informatie;
- enquêtes en overige middelen om inzicht te krijgen in de kwaliteit van ons onderwijs en de sociale veiligheid;
- medezeggenschapsraad.

Hanteren van schoolregels/afsprakenlijst:

Zoals in het vorige hoofdstuk is beschreven zijn er algemene schoolafspraken. Stamgroepleiders maken jaarlijks gedragsafspraken in de stamgroep. De gedragsafspraken zijn verschillend per stamgroep en per schooljaar. Onze school beschikt ook over een gedragscode wat betrekking heeft op gedragsafspraken ten aanzien van schoolcultuur, schoolregels, pedagogisch vakmanschap, onderwijs gerelateerde gedragsafspraken, pesten, privacy en strafbare feiten. Zie ook het vorige hoofdstuk.

Afspraken t.a.v. preventie:

Ter preventie van onveilige situaties is er de gedragscode, het BHV plan, het pestprotocol, en zijn de schoolregels en gedragsafspraken van de stamgroepen leidend. Dagelijks beginnen alle groepen met een pedagogische kring (8.30-8.45 uur). Gedurende de dag zijn er kringmomenten waarin afspraken ten aanzien van preventie besproken kunnen worden met de groep. Leerlingen kunnen tevens wensen, ideeën, complimenten, etc. inbrengen voor de wekelijkse gesprekskring. De kinderen schrijven ook regelmatig hun wensen, ideeën, complimenten, etc. op. De gesprekskring heeft een preventief en curatief karakter ten aanzien van sociale veiligheid op onze school. Medewerkers worden geschoold ten aanzien van BHV en regelmatig is er een ontruimingsoefening in de school.

Afspraken als er zich toch incidenten voordoen:

Bij rampen en calamiteiten wordt er een crisisteam samengesteld. Dit team bestaat altijd uit de directeur (tevens woordvoerder voor media), de veiligheidsmedewerkers en de BHV coördinator/preventiemedewerker. Het crisisteam wordt eventueel versterkt door betrokken medewerkers en indien nodig uit elke bouw een medewerker. Er zijn diverse afspraken gemaakt over omgang met overlijden, rouwverwerking, strafbare feiten, en omgang met andere heftige omstandigheden en schokkende gebeurtenissen.

Beleid ter voorkoming van pesten:

Ter voorkoming van pesten werken wij met pedagogische kringen, schoolregels, groepsafspraken, de gedragscode en hebben wij het pestprotocol. Er wordt gewerkt met het KIVA-programma op de onze school.

Op de website van KIVA wordt het programma als volgt omschreven:

KIVA is een preventief, schoolbreed programma gericht op het versterken van de sociale veiligheid en het tegengaan van

pesten op basisscholen. KIVA zet in op positieve groepsvorming en stimuleert de sociale vaardigheden en de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen. Daarmee wordt de sociale veiligheid en het pedagogisch klimaat op school verbeterd. Binnen KIVA ligt de nadruk op de groep als geheel en dus niet op specifieke individuen. Ons motto luidt dan ook: *'samen maken wij er een fijne school van!'*

De KIVA-aanpak werkt! KIVA is goedgekeurd door het NJi. Het meetinstrument van KIVA, de KIVA-monitor, voldoet aan de eisen die volgen uit de wet sociale veiligheid op school. Bovendien is KIVA het eerste en enige programma voor basisscholen waarvan wetenschappelijk is bewezen dat het werkt! Uit wetenschappelijk onderzoek van o.a. de Rijksuniversiteit Groningen blijkt dat KIVA:

- het school- en leerklimaat sterk verbetert;
- de leeropbrengsten verhoogt en leerprestaties verbetert;
- het welbevinden van de leerlingen verhoogt;
- effectief is in het tegengaan van pesten (preventief) en het oplossen daarvan (curatief);
- depressieve gevoelens bij leerlingen voorkomt en vermindert;
- leerkrachten vaardigheden aanleert om groepsproblemen te voorkomen en te verhelpen.

Kivaschool (2017): *Kiva, samen maken we er een fijne school van!* Verkregen op 9 april 2017, via: <https://www.kivaschool.nl/>

Het pestprotocol is aangepast naar de nieuwe KIVA methode.

Klachtencommissie/vertrouwenspersoon:

Indien er een klacht ingediend wordt door leerlingen, ouders, medewerkers of andere betrokkenen gaat dat volgens de klachtenprocedure van onze school. In de schoolgids is een paragraaf over de interne klachtenregeling en de landelijke klachtenregeling. In de schoolgids is ook een paragraaf over de klachtencommissie, schorsing en verwijdering en het pestprotocol opgenomen.

Enquêtes en overige middelen om inzicht te krijgen in de kwaliteit van ons onderwijs en de sociale veiligheid:

Om te weten hoe het gesteld is met de kwaliteit van ons onderwijs, moeten wij gegevens hebben over onze school. Op basis van de gegevens kunnen wij een analyse maken van die onderdelen die goed gaan of extra aandacht behoeven en actiepunten voor de komende jaren bepalen. Om gegevens te krijgen maken we gebruik van de volgende middelen:

a. Gesprekken met stamgroepleiders

Binnen de gesprekscyclus worden voortgangsgesprekken gehouden tussen medewerkers en de directeur van het managementteam. Het doel van deze gesprekken is om de kwaliteiten van de medewerker te koppelen aan de te behalen doelen van de school. De directeur heeft dit type gesprek met het bestuur.

b. Groepsbezoeken

De directie houdt jaarlijks groepsbezoeken. De bezoeken staan in het teken van een vooraf gesteld doel op het gebied van schoolontwikkeling, pedagogisch klimaat of didactisch handelen. (bijvoorbeeld aan de hand van de LIDO-lijst). De IB-er voert regelmatig coachingsgesprekken met medewerkers (LIDO-lijst) aan de hand van groepsbezoeken en afgesproken observatiepunten.

c. Schooltoezicht inspectie

Regelmatig bezoekt de inspectie de school. Van deze bezoeken wordt een rapport gemaakt dat informatie geeft over de stand van zaken ten aanzien van de kwaliteit van ons onderwijs.

d. Kindvolgsysteem

Het kindvolgsysteem Parnassys geeft, op basis van methodeonafhankelijke toetsen, informatie over de vorderingen van de kinderen van de school. Op sociaal emotioneel vlak worden de kinderen gevolgd middels KIVA.

e. Ouderenquête

Regelmatig wordt een uitgebreide ouderenquête gehouden. In deze enquête wordt de mening van ouders gevraagd over de kwaliteit van onze school en de tevredenheid over de school. Er wordt jaarlijks een "thema-avond" georganiseerd voor ouders waarop ouders input kunnen geven over bepaalde onderwerpen.

f. Kind vragenlijst

Regelmatig wordt via de Kinderraad een kindtevredenheidsonderzoek gedaan.

g. Tevredenheidsonderzoek medewerkers

Een tevredenheidsonderzoek wordt ook onder de medewerkers regelmatig gehouden.

Medezeggenschapsraad:

De medezeggenschapsraad houdt zich bezig met de beleidsmatige aspecten van de school. Dit kunnen uiteenlopende zaken zijn zoals onderwijsontwikkeling, huisvesting, beleidsnotities en managementzaken. Bij een aantal zaken heeft de raad adviesrecht, bij een aantal zaken instemmingsrecht. Op deze wijze kunnen ouders wezenlijk invloed hebben op de ontwikkeling van onze school. De vergaderingen zijn openbaar. De medezeggenschapsraad bestaat uit 2 teamleden en 2 ouderleden. Bij de vergaderingen kan de directeur aanwezig zijn voor advies en toelichting.

2.3 Monitoring veiligheidsbeleving op onze school

Alle activiteiten die in de vorige paragraaf zijn benoemd helpen bij het monitoren van de veiligheidsbeleving op onze school. Echter, er dient een monitoringsinstrument voor veiligheidsbeleving ingezet te worden die wettelijk goedgekeurd is. Daarom wordt het KIVA programma ingezet op onze school. Het KIVA programma bevat tevens wettelijk goedgekeurde instrumenten om de veiligheidsbeleving van de kinderen op school te monitoren. In het KIVA-programma vindt twee maal per jaar (oktober en mei) een monitoring onder leerlingen plaats om de sociale veiligheid in kaart te brengen. Deze gegevens worden verwerkt in het pedagogische groepsplan van de stamgroep.

Incidentenregistratie

De RI&E verantwoordelijkheid ligt bij de BHV coördinator en de directeur. Een onderdeel hiervan op het gebied van sociale veiligheid is de incidentenregistratie. In het sociale veiligheidsbeleid staat dat een school zicht moet hebben op het veiligheidsgevoel van kinderen, medewerkers en ouders. Daarom is het belangrijk om te werken met een registratie. De bedoeling hiervan is dat de directie van de school weet heeft van calamiteiten die zich in deze richting voordoen. Deze gebeurtenissen en situaties kunnen namelijk veel informatie opleveren over de risico's in de school. Het incidentenregister maakt onderdeel uit van de RI&E. Het levert belangrijke informatie wanneer het plan van aanpak wordt aangepast. Wij verstaan onder een incident: fysiek, verbaal, psychisch geweld en bedreigingen. Daaronder valt: schoppen, slaan, seksuele intimidatie, grof taalgebruik, pesten, discrimineren, stelen en vandalisme. Kinderen, ouders, medewerkers melden het incident bij de vertrouwenspersoon/veiligheidsmedewerker en/of directeur. Zij registreren dit incident in het format incidentenregistratie (**bijlage 2**). Alle geregistreerde incidenten worden opgeslagen op de server. Er is een wezenlijk verschil tussen een incident (sociale veiligheid) en een ongeval (fysiek ongeluk). Voor incidenten is er het format incidentenregistratie en voor ongevallen is er het ongevallen meldingsformulier (**bijlage 3**). Na afloop van het schooljaar wordt een jaarverslag gemaakt, waarin geregistreerde incidenten inzichtelijk zijn.

2.4 Actiepunten

Evaluatie van dit plan vindt jaarlijks plaats en hieronder worden dan actiepunten geformuleerd. Voor nu, juni 2019, zien we de volgende actiepunten.

Actiepunt 3:	Monitoring sociale veiligheid bij kinderen door middel van digitale vragenlijsten. KIVA team komt samen en bespreekt bijzondere uitkomsten: indien nodig steungroepaanpak; wie: stamgroepleiders en KIVA-coördinatoren; wanneer: jaarlijks in oktober en mei.
Actiepunt 4:	Incidentenregistratie en ongevallenregistratie; wie: allen, wanneer: hele jaar door.

3. Voorwaarden, taken en samenwerking

3.1 Wettelijke kaders

1. In de school zijn wettelijk verplichte taken/funcities met betrekking tot sociale veiligheid belegd (vertrouwenspersoon).
2. De school heeft een algemeen privacyreglement ten behoeve van de privacybescherming van ouder/leerlingen.
3. De school beschikt over een klachtenregeling en een vertrouwenspersoon en is aangesloten bij een onafhankelijke klachtencommissie.
4. De school beschikt over een meldingsregeling misstanden.

3.2 Ruimtes, materialen en toezicht

Alle medewerkers zijn gedurende de dag verantwoordelijk voor toezicht. In de middagpauze verzorgen overblijfouders het toezicht, dit is reeds beschreven in hoofdstuk 1. RI&E (taak van preventiemedewerker, directeur en BHV coördinator). In de BHV map op de server is het BHV plan, het ontruimingsplan, RI&E, plattegronden, en overige documenten die BHV gerelateerd te vinden.

RI&E (risicovolle aspecten binnen onze school):

Speeltoestellen (wordt jaarlijks gekeurd)

Fietsen op plein

Waterkokers en hete kranen

Timmertafel

Branddeuren obstructie

Handelen bij brand/evacuatie

Kinder ehbo

3.3 Taken en functies met betrekking tot sociale veiligheid

Er is een vertrouwenspersoon, veiligheidsmedewerkers en een BHV-coördinator. Alle medewerkers krijgen BHV scholing. De preventiemedewerker draagt zorg voor onder andere de veiligheid en gezondheidszorg binnen de school, is mede verantwoordelijk voor het afnemen van de RI&E, het adviseren van de MR en het uitvoeren van Arbomaatregelen volgens ons Arbobeidsplan.

3.4 Externe partners

In ons schoolinformatieboekje staan alle relevante externe partners vermeld.

3.5 Privacybescherming van ouders, leerlingen en collega's

Hiervoor verwijzen we naar ons AVG-beleidsplan.

3.6 Klachtenregeling

Indien er een klacht ingediend wordt door leerlingen, ouders, medewerkers of andere betrokkenen gaat dat volgens de klachtenprocedure van onze school. In het schoolinformatieboekje staat de klachtenprocedure beschreven zodat die voor alle betrokkenen bij de school duidelijk is. Daarin staat ook de vertrouwenspersoon en haar contactgegevens vermeld.

3.7 Meldingsregeling misstanden

Stichting Jenaplanschool Epe is een eenpitterschool. Er zijn minder dan 50 werknemers in dienst bij Stichting Jenaplanschool, waardoor er niet verplicht wordt om een regeling vast te stellen voor het melden van een vermoeden van een misstand binnen de organisatie (Wet huis voor klokkenluiders, 1 juli 2016). Indien er misstanden zijn maken wij gebruik van de huidige klachtenprocedure. Bij vermoedens van kindermishandeling/huiselijk geweld wordt het protocol meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling gehanteerd.

3.8 Communicatie met ouders met betrekking tot extra zorg en hulpverlening

Wanneer ouders hun kind willen aanmelden, gaan wij met ouders in gesprek om te bepalen of onze school kan voldoen in zijn/haar onderwijsbehoefte. Hierbij spelen drie factoren een belangrijke rol:

1. de (on)mogelijkheden van het kind,
2. de (on)mogelijkheden van de school
3. de wensen van de ouders.

Wanneer uit het gesprek blijkt dat onze school kan voldoen aan de onderwijsbehoefte van het kind, gaan we na de aanmelding over tot inschrijving en plaatsing. Als uit de aanmelding blijkt dat er extra ondersteuning nodig is, die de school niet kan bieden, dan wordt het kind niet toegelaten. De school gaat dan op zoek naar een andere school die deze ondersteuning wel kan bieden.

Ouders dienen de kernwaarden van de school te ondersteunen en schoolregels te respecteren en na te leven.

Zorggesprekken vinden altijd plaats met de ouders, de stamgroepleider en de intern begeleider.

3.9 Actiepunten

Evaluatie van dit plan vindt jaarlijks plaats en hieronder worden dan actiepunten geformuleerd. Voor nu, juni 2019, zien we de volgende actiepunten.

Actiepunt 5:	Jaarlijks wordt aan het eind van het schooljaar bekeken wie het volgend schooljaar de vertrouwenspersoon zal zijn en hoe de melding van misstanden, alsmede de privacy-bescherming en de klachtenregeling in het schoolinformatieboekje beschreven zal worden.
---------------------	--

4. Positief pedagogisch handelen

4.1 Wettelijke kaders

1. De school gebruikt een door de overheid goedgekeurd preventief en curatief anti-pest programma (KIVA is goedgekeurd).

4.2 Uitgangspunten voor positief pedagogisch handelen op onze school

We werken op onze school met een door de overheid goedgekeurd preventief en curatief anti-pest programma: KIVA. Aan KIVA is al eerder in dit document uitgebreid aandacht besteed en komt ook weer terug verderop in dit document.

De uitgangspunten voor positief pedagogisch handelen zijn de 20 basisprincipes en 12 kernkwaliteiten van het Jenaplanonderwijs. Jenaplanonderwijs is een pedagogisch concept dat uitgaat van 20 basisprincipes en 12 kernkwaliteiten. Onderstaand basisprincipe is wellicht het belangrijkste uitgangspunt voor de sociale veiligheid op onze school: Basisprincipe 2: 'Elk mens heeft het recht een eigen identiteit te ontwikkelen. Deze wordt zoveel mogelijk gekenmerkt door: zelfstandigheid, kritisch bewustzijn, creativiteit en gerichtheid op sociale rechtvaardigheid. Daarbij mogen ras, nationaliteit, geslacht, seksuele gerichtheid, sociaal milieu, religie, levensbeschouwing of handicap geen verschil uitmaken'. In bijlage 1 zijn alle basisprincipes en de kernkwaliteiten zichtbaar. Zowel de basisprincipes als de kernkwaliteiten vormen de identiteit en de kernwaarden van onze school met betrekking tot sociale veiligheid. De innerlijke kernwaarden zijn uitgewerkt tot concrete organisatiewaarden gericht op kinderen, medewerkers, ouders, ontwikkeling, organisatie, omgeving/wijk/brede school en gebouw/beheer/middelen en omgang met materiaal. Deze organisatiekernwaarden zijn in hoofdstuk 1 reeds toegelicht. Dagelijks starten wij met een pedagogische kring (8.30-8.45 uur). Gedurende de rest van de dag zijn er andere kringmomenten waarin pedagogische aandachtspunten kunnen worden besproken.

4.3 Maatregelen en aanspreekcultuur

Er is een gedragscode opgesteld met daarin alle gedragsafspraken betreffende schoolcultuur, schoolregels, pedagogisch vakmanschap, onderwijs gerelateerde gedragsafspraken, pesten, privacy en strafbare feiten (zie ook hoofdstuk 1). De gedragscode van onze school is onderdeel van het sociale veiligheidsbeleid en biedt helderheid over het gewenste gedrag van alle medewerkers, kinderen, ouders/verzorgers en overige betrokkenen bij onze leef-werkgemeenschap. Bij alle medewerkers dient deze gedragscode bekend te zijn. Eén maal per jaar zal de gedragscode geëvalueerd worden door de veiligheidsmedewerker en de directeur.

Een gedragscode kan toegepast worden om ongewenst gedrag te voorkomen (preventief) of aan te pakken (curatief). Het doel van de gedragscode is kaders voor gewenst en ongewenst gedrag te bieden. Er dient een aanspreekcultuur te zijn, het is wenselijk dat men elkaar aanspreekt op naleving van deze gedragscode. De schoolleiding treedt op tegen grensoverschrijdend gedrag en neemt klachten over ongewenst gedrag serieus. Alle werknemers moeten een VOG (verklaring omtrent gedrag) indienen voor indiensttreding.

4.4 Pedagogische afstemming met ouders

Op onze Jenaplanschool voelen kinderen, stamgroepleiders en ouders zich thuis. Van ouders wordt een actieve betrokkenheid gevraagd. Betrokkenheid van ouders bij de school is kenmerkend voor het Jenaplanonderwijs. Het gaat bij ons niet alleen om onderwijs, maar ook om de opvoeding. Daarbij hebben we elkaar hard nodig. Stamgroepleiders staan open voor gesprekken met ouders en waarderen de inbreng. Samenwerking met ouders is essentieel als het gaat over het onderwijs, de begeleiding en de opvoeding van kinderen. Ook door belangstelling voor en medewerking aan activiteiten is er voor ouders in de school een rol. Van hen wordt verwacht dat zij de uitgangspunten van de Jenaplanschool onderschrijven. Ouders hebben een actieve plaats in de school. Het schoolbestuur bestaat uit ouders en in de medezeggenschapsraad hebben twee ouders zitting. Bij het aannamegesprek worden ouders al geïnformeerd over het belang van de betrokkenheid bij de school. Er zijn werkgroepen waar ouders zitting in kunnen nemen. Ook in de groepen kunnen ouders geregeld meedraaien als stamgroeppouder met activiteiten of hand- en spandiensten verlenen. Vele ouders helpen mee bijvoorbeeld als 'leesouder', als 'luizenpluizer' of 'overblijfouder'.

Aan het begin van en gedurende het schooljaar kunnen ouders zich opgeven voor diverse schoolactiviteiten waaraan zij willen deelnemen. Bijvoorbeeld voor keuzewerk. De schoolschoonmaak vindt ook plaats met hulp van ouders. Voor kamp zijn er

pedagogische aandachtspunten opgesteld en in het algemeen zijn er gedragsregels voor hulpouders opgesteld. Jaarlijks starten wij in alle groepen met een stamgroepavond waarbij ouders en medewerkers kennis maken en pedagogische afspraken maken. Gedurende het jaar zijn er 2 vaste rapportagemomenten. Met ouders van zorgleerlingen wordt er vaker overlegd. Ouders en medewerkers kunnen buiten deze vaste momenten om, extra afspraken plannen, indien nodig.

4.5 Actiepunten

Evaluatie van dit plan vindt jaarlijks plaats en hieronder worden dan actiepunten geformuleerd. Voor nu, juni 2019, zien we de volgende actiepunten.

Actiepunt	Geen actiepunten
-----------	------------------

5. Preventieve activiteiten en programma's in de school

5.1 Wettelijke kaders

1. In de klassen worden leerstof, activiteiten of programma's aangeboden, gericht op het bevorderen van positief gedrag en het tegengaan van onveilig gedrag. Voor een aantal kerndoelen (kerndoel 38, primair onderwijs) zijn wettelijke verplichtingen.
2. Scholingen en trainingen voor personeel met betrekking tot sociale veiligheid. Die scholing en trainingen wordt aangeboden aan alle betrokken functionarissen binnen de school.

5.2 Leerstof, activiteiten en programma's

Zoals eerder vermeld is onderstaand basisprincipe het belangrijkste uitgangspunt voor de sociale veiligheid op onze school: Basisprincipe 2: 'Elk mens heeft het recht een eigen identiteit te ontwikkelen. Deze wordt zoveel mogelijk gekenmerkt door: zelfstandigheid, kritisch bewustzijn, creativiteit en gerichtheid op sociale rechtvaardigheid. Daarbij mogen ras, nationaliteit, geslacht, seksuele gerichtheid, sociaal milieu, religie, levensbeschouwing of handicap geen verschil uitmaken'.

De kind-populatie bestaat voornamelijk uit autochtone kinderen en het voedingsgebied is voornamelijk afkomstig uit Epe en omstreken. Onze ouders worden wel eens beschreven in termen van 'betrokken ouders', 'artistiek', 'kunstzinnig', 'creatief', 'positief kritisch' en 'bewuste ouders die gaan voor mens, wereld en milieu'. Het huidige opleidingsniveau van de ouders is relatief iets hoger dan gemiddeld in Nederland. De landelijke trend, dat beide ouders/verzorgers geheel of gedeeltelijk aan het arbeidsproces deelneemt, geldt ook voor onze school. De gezinssamenstelling van onze kinderen is heel divers, er zijn kinderen met twee moeders, kinderen met twee vaders, twee moeders, kinderen met een bewust alleenstaande moeder, etc. Iedereen is verschillend en dit zien wij als iets moois! Discriminatie en racisme beschouwen wij als zeer schadelijk en wordt niet geaccepteerd. De leerstof, activiteiten en programma's op onze school zijn altijd gericht op positieve groepsvorming. De stamgroepleiders worden blijvend geschoold in het KIVA-programma.

Actief burgerschap in een multiculturele samenleving

De Jenaplanschool Epe schept een sfeer waarin ieder kind zich geaccepteerd voelt met zijn/haar uiterlijk, taal en culturele achtergrond. Wij vinden het onze taak om in een sfeer van vertrouwen, die zeer zorgvuldig moet worden opgebouwd, in de eerste plaats de kennis en de achtergrond die de kinderen zelf meebrengen in de klas te gebruiken om van elkaar te leren. Vanuit die betrokkenheid kan verbondenheid met mensen, dingen, planten, dieren en de wereld groeien.

Daarnaast wordt binnen wereld oriënterend onderwijs op onze school aandacht besteed aan het multiculturele karakter van onze samenleving. Opleiden tot 'goede' burgers is sinds de laatste jaren een nieuwe pijler van ons onderwijsbolwerk. De Jenaplanschool Epe is al jaren een broedplaats van democratisch burgerschap en sociale integratie. Hoewel dit vanuit de overheid een nieuwe term is, wordt zoals boven al aangegeven, bij ons hier veel aandacht aan besteed. Een belangrijke doelstelling van onze school is dat we kinderen willen inleiden in de maatschappij. Dat doen wij vanuit respect en zorg, vanuit betrokkenheid en aandacht, vanuit kwaliteit en meesterschap, vanuit openheid en transparantie, vanuit optimisme en solidariteit in gezamenlijke verantwoordelijkheid en vanuit het uitgaan van het goede in de mens. Vanuit wereldoriëntatie en projectonderwijs zijn onze kinderen en medewerkers gewend om bewust de wereld en maatschappij de school binnen te halen of met kinderen er samen op uit te gaan, de wereld in.

Burgerschapsvorming is het helpen vormen van wie je bent (identiteit), mogelijkheden aanreiken om te kunnen deelnemen aan de samenleving (participatie) en kennis verwerven van en leren omgaan met de principes van democratie.

Wij onderkennen daarbij de volgende invalshoeken:

- identiteitsvorming aan de hand van projecten zoals levensbeschouwing en culturen door middel van begrippen als eerbied, verwachting, betrokkenheid, verantwoordelijkheid, waarden en normen;
- de school als samenleving door middel van aandacht voor en waarderen van verschillen tussen kinderen en stamgroepleiders, aandacht en begrip voor verschillen tussen cultuur en levensbeschouwing, omgaan met conflicten en straffen, gelijke behandeling en solidariteit;
- het hanteren van regels en afspraken (meedoen aan gesprekken in de stamgroep, nakomen van afspraken die in de stamgroep gemaakt zijn, spelen en werken in gemengde groepen);

- de school als pedagogisch normatief instituut door middel van het bewust ontwikkelen van een normbesef bij kinderen, bespreekbaar maken en bediscussiëren van opvattingen en uitingen;
- de school midden in de samenleving door middel van contacten met maatschappelijke en culturele organisaties, kerken, musea, acties voor goede doelen;
- kennis van politieke en maatschappelijke praktijken (monarchie, dictatuur, democratie, gemeentebestuur en landsbestuur) door middel van aandacht voor actuele gebeurtenissen, 5 mei, verkiezingen;
- Europees en wereldburgerschap door middel van uitwisseling met andere scholen, culturele en derde wereld projecten.

Burgerschap hoeft op onze Jenaplanschool niet specifiek als vak ingevoerd te worden.

Op onze school geven wij vorm aan het bovenstaande middels:

- Leerlingenraad;
- Schoolvieringen;
- projecten;
- actieve deelname aan acties voor een beter milieu en duurzaamheid;
- intercultureel onderwijs;
- excursies;
- kamp;
- gesprek in de stamgroep over maatschappelijke onderwerpen (gebruik van Nieuwsbegrip tekst en nieuwskring);
- verkeersproject.

Kerdoel 38 is leidend voor ons onderwijs in burgerschapsvorming en seksualiteit:

‘De leerlingen leren hoofdzaak over geestelijke stromingen die in de Nederlandse multiculturele samenleving een belangrijke rol spelen, en ze leren respectvol om te gaan met verschillen in opvattingen van mensen’. Eind 2012 is naar aanleiding van een motie in de Tweede Kamer de tekst van kerndoel 38 aangepast. In de nieuwe tekst van dit kerndoel is expliciet opgenomen dat leerlingen 'leren respectvol om te gaan met seksualiteit en met diversiteit binnen de samenleving, waaronder seksuele diversiteit'.

Seksuele diversiteit

Een veilige school is dat ook voor lhbt-leerlingen en -leerkrachten. LHTB staat voor lesbisch, homoseksueel, biseksueel en transgender. Soms wordt daar de i van interseksueel aan toegevoegd. Werk maken van het thema seksuele diversiteit is essentieel voor de veiligheid van alle leerlingen en leerkrachten. Ook is het een verplichting die sinds 2012 is vastgelegd in de kerndoelen. Een sociaal veilig schoolklimaat vormt de basis van waaruit leerlingen zich ontwikkelen en leerkrachten hun lessen kunnen geven. Speciale aandacht voor seksuele diversiteit blijkt nodig te zijn om leerlingen en onderwijspersoneel met lesbische, homoseksuele of biseksuele gevoelens en ‘genderkinderen’ zich veilig te laten voelen op school. Stamgroepleiders zullen door de schoolleiding gefaciliteerd moeten worden in het bespreekbaar maken van seksuele diversiteit in de lessen, in lijn met de kerndoelen. Het onderwerp ‘klein’ aanstippen in alle lessen om het een onderdeel van het leven te maken, is essentieel. Maar het is vooral belangrijk dat iedere leerkracht veiligheid voor lhbt draagt als verantwoordelijkheid.

5.3 Hulpmogelijkheden bij problemen of onveiligheid op school, thuis of in de vrije tijd

Bij de vertrouwenspersoon kunnen kinderen, ouders, medewerkers en overige betrokkenen terecht voor een vertrouwelijk gesprek. De vertrouwenspersoon gaat zorgvuldig om met deze gespreksstof, zij heeft een zwijgplicht. Indien de situatie om actie vraagt kan zij echter hulp inschakelen van een externe hulpverlener (jeugdzorg, klachtencommissie, politie, etc.). De vertrouwenspersoon registreert ook incidenten in het format incidentenregistratie, net als stamgroepleiders, de veiligheidsmedewerker en de directeur.

5.4 Actiepunten

Evaluatie van dit plan vindt jaarlijks plaats en hieronder worden dan actiepunten geformuleerd. Voor nu, juni 2019, zien we de volgende actiepunten.

Actiepunt 6:	De stamgroepleiders worden blijvend geschoold in het KIVA-programma.
---------------------	--

6. Signaleren van en effectief handelen bij grensoverschrijdend gedrag

6.1 Wettelijke kaders

1. Monitoring van de sociale veiligheid van leerlingen, zodanig dat het een actueel en representatief beeld geeft. Hieronder valt ook het welbevinden.

6.2 Monitoring met KIVA

De monitoringsinstrumenten van KIVA bieden ons informatie over het welbevinden en het sociale veiligheidsgevoel van leerlingen.

Vanuit het Jenaplanconcept vinden we het welbevinden van de kinderen belangrijk en hebben we daar veel aandacht voor. Juist het werken in een stamgroep geeft mogelijkheden om de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen extra te stimuleren. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij het leren elkaar te helpen, maar ook door de rolwisseling die steeds plaatsvindt (van jongste naar middelste naar oudste van de groep) en door het samenwerken.

Het groepsklimaat op onze school is positief door het samen werken in de stamgroep. Het is ook een wezenlijke opdracht van een jenaplanschool om te werken aan een goed pedagogisch klimaat. We zeggen: Jenaplanschool is een school waar je leert samenleven.

We hebben een duidelijke regel: pesten wordt op onze school niet geaccepteerd. Met elkaar werken we actief en consequent om pesten te voorkomen. Mochten er toch signalen van pesten zijn, dan hebben we een duidelijke, oplossende aanpak waarbij de groep centraal staat.

Omdat wij ook weten dat je nooit alles kunt voorkomen en nooit alles ziet, werken wij sinds september 2015 met KIVA. KIVA is het eerste school brede programma, specifiek gericht op het verminderen van pesten, waarvan de effectiviteit op Nederlandse basisscholen wetenschappelijk is bewezen en erkend. Dat betekent dat is aangetoond dat KIVA pesten op school effectief tegengaat.

Twee keer per jaar vindt monitoring plaats om te zien hoe de kinderen het in de groep en op school beleven. KIVA gelooft in de kracht van de groep. Pesten is een groepsproces. De pester heeft een belangrijke rol, maar alleen komt hij nergens. Er zijn naast de pesters en slachtoffers, ook meelopers, aanmoedigers, verdedigers en buitenstaanders. Pesten los je daarom op in de groep. Er wordt geen straf gegeven aan kinderen die pesten, maar gezamenlijk wordt gekeken wat een kind nodig heeft om zich prettig te voelen en wie daar op welke manier aan kan bijdragen. Er worden geen kinderen uit de groep gelicht, omdat er vanuit wordt gegaan dat iedereen in de groep een bepaalde rol heeft. KIVA geeft stamgroepleiders en onderwijs ondersteunend personeel kennis en vaardigheden om positieve groepsvorming te stimuleren. De sleutel voor het aanpakken van pesten ligt vaak bij omstanders die er niet direct bij betrokken zijn.

KIVA gaat daarbij vooral uit van het voorkomen van pesten (preventie). Het preventieve gedeelte van KIVA bestaat uit onder meer tien thema's met diverse lessen, een computerspel voor kinderen, training voor stamgroepleiders en monitoring van de kinderen. Als pesten of andere groepsproblemen zich toch voordoen, is er een curatieve aanpak (groepsgesprekken, steungroepaanpak en/of herstelaanpak) met een duidelijk stappenplan om het op te lossen. Het KIVA-team wordt dan ingeschakeld.

De KIVA-lessen zijn een middel om pesten tegen te gaan en niet een doel op zichzelf. Pesten is een complex probleem met oorzaken op zowel kind-, klas- als schoolniveau. Vandaar dat KIVA een schoolbrede aanpak is met talrijke componenten waarmee stamgroepleiders complexe pestproblemen beter kunnen aanpakken.

Ons KIVA-team neemt deel aan ervaringsbijeenkomsten waarin KIVA-teams van verschillende scholen ervaringen uitwisselen en bijdragen aan het verbeteren van het KIVA-programma.

Bij de start van het schooljaar zijn KIVA-posters in de school opgehangen en pauzesurveillanten dragen opvallende KIVA-hesjes. Deze verbeteren de zichtbaarheid en doen iedereen herinneren aan de KIVA-normen.

Door twee keer per schooljaar via vragenlijsten kinderen te vragen hoe zij zich voelen op school wordt onderzocht of pestgedrag op school verandert en hoe het ervoor staat met het sociale klimaat. Er wordt ook inzicht verkregen in het welbevinden van de kinderen. We krijgen van KIVA terugkoppeling over deze gegevens zodat we nog beter weten hoe de situatie in de klas is. Zo kunnen stamgroepleiders nog gericht bezig gaan met het aanpakken van pesten.

Indien er zich ondanks het preventieprogramma van KIVA toch pestgedrag voordoet, kan worden besloten om de steungroepaanpak in te zetten. De stamgroepleider van het gepeste kind gaat hierover in gesprek met de zorgcoördinator. Er wordt gezorgd voor een goede documentatie van de aanpak in Parnassys (kindvolgsysteem).

Als het pesten ondanks de steungroepaanpak niet stopt, nodigt de IB-er of zorgcoördinator de ouders van de pester op school voor een gesprek. Het gesprek wordt gevoerd door de zorgcoördinator, zo mogelijk tezamen met de stamgroepleider. Ook het kind kan in dit eerste zorggesprek betrokken worden. De zorgcoördinator gaat uit van het opgebouwde archief van de stamgroepleider en vult dit archief verder aan met het verloop van de gebeurtenissen.

Indien nodig kan een verwijzing plaatsvinden naar het maatschappelijk werk of in de richting van de afdeling jeugdzorg van de GGD. Een en ander wordt zorgvuldig gedocumenteerd in Parnassys. Afspraken en evaluatiemoment(en) worden vastgelegd. De directeur wordt ook in deze fase door de zorgcoördinator op de hoogte gehouden.

Indien het pestgedrag van de pester niet aanzienlijk verminderd en/of de ouders van het kind werken onvoldoende mee om het probleem ook aan te pakken, dan wordt de directeur van de school door de zorgcoördinator ingeschakeld.

De ouders worden uitgenodigd voor een gesprek met de directeur, eventueel met de zorgcoördinator. Ze worden geïnformeerd over de mogelijk te nemen bijzondere maatregelen, zoals: isoleren van de pester, door bijvoorbeeld plaatsing in een andere groep of lokaal, of tijdelijke uitsluiting van bezoeken van de lessen van de school met een maximum van drie dagen. Het bevoegd gezag en de onderwijsinspectie worden hierover geraadpleegd. Uiteindelijk kan een kind van de school worden verwijderd. Dit gebeurt in overleg met het bevoegd gezag en de onderwijsinspectie. Zie protocol schorsen en verwijderen in het schoolinformatieboekje.

Door onze doelmatige en consequente aanpak zijn we succesvol als school in het bevorderen van positieve groepsvorming en dat willen we ook blijven. Daarom worden alle stamgroepleiders op onze school blijvend getraind in het KIVA-programma. De nadruk ligt op preventie en curatief op de steungroepaanpak. Met elkaar maken we ons sterk tegen pesten en voor een prettig en veilig schoolklimaat voor iedereen.

In dit kader merken we dat gedrag in het algemeen een belangrijk aandachtspunt is. Hoe gedragen kinderen zich naar elkaar en naar volwassenen? We willen de kinderen leren rekening te houden met elkaar en op een respectvolle manier met elkaar en met volwassenen om te gaan. Dat is altijd een combinatie met de opvoeding thuis. Het is dan ook iets dat we met de kinderen en de ouders samen willen oppakken. Dat kan concreet bijvoorbeeld door dit te bespreken in de Kinderraad en de Ouderraad, in het teamoverleg en het overblijfoverleg.

6.3 Signaleren van onveilig gedrag en onveilige situaties

Medewerkers worden getraind in het signaleren van onveilig gedrag en onveilige situaties. KIVA is hierin leidend. Met betrekking tot onze speeltoestellen worden jaarlijks controles uitgevoerd. Daarnaast is er de RI&E. Er is een al eerder genoemd registratiesysteem van incidenten en ongevallen.

6.4 Actie en ondersteuningsstructuur bij onveilige signalen

Indien er een onveilige situatie ontstaat, bespreekt de stamgroepmedewerker dit met de vertrouwenspersoon en de veiligheidsmedewerker. Indien nodig betrekken zij ook de directeur. Het betreffende protocol wordt gehanteerd. Bij calamiteiten wordt er, indien nodig, een crisisteam opgesteld. Dit crisisteam bestaat altijd uit de directeur, de vertrouwenspersoon en de veiligheidsmedewerker. Indien nodig wordt het crisisteam aangevuld met betrokken medewerkers en een medewerker uit elke bouw.

6.5 Opvang van slachtoffers en getuigen

Bij calamiteiten wordt een crisisteam ingesteld. Het draaiboek bij een calamiteit en de opvang van slachtoffers en getuigen is als volgt:

Het bericht komt binnen

- Snel inschatten van de ernst en omvang van de calamiteit.
- Melding: doorgeven aan wie?
- Geheimhouding tot nader order om dingen te kunnen verifiëren en eerste acties te plannen.
- Zo nodig onmiddellijk mensen in veiligheid brengen.
- Politie en/of hulpverlening waarschuwen: alarmnummer 112.
- Opvang van melder en getuigen.
- Ingeval van geweld: daders afschermen.
- Zorgen voor blijvende telefonische bereikbaarheid van de school.
- Crisisteam benoemen met beslisbevoegdheid; eerste afspraken maken.
- Inwinnen van informatie; controleren van gekregen informatie.

- Contact met en tips vragen aan belangrijke instanties zoals GGD, politie, afhankelijk van calamiteit.
- Afspreken: wie moet ingelicht worden en in welke volgorde?
- Hoe gaat de boodschap naar buiten: persoonlijk, per telefoon, per brief, per communiqué?
- Geheimhouding opheffen.

De gebeurtenis vindt op school plaats

- Allereerste zorg is veiligheid: betrokkenen en omstanders in veiligheid brengen.
- Zonodig ontruimen van het gebouw.
- Eerste hulp bieden.
- Politie, hulpdiensten en dergelijke inschakelen: alarmnummer 112.
- Zorgen dat (bij geen gevaar) de leerlingen op school blijven.

Informeren (directeur/sociale veiligheidsteam: veiligheidsmedewerker Maaïke en vertrouwenspersoon Iris)

- Bijeenkomst met personeel voorbereiden:
- Wie zit voor? → (directeur) Wie geeft de informatie → (directeur)
- Wat wordt exact gezegd?
- Nagaan wie er direct betrokken is (ouders, broers, zussen, naaste vrienden) en hoe deze te informeren en op te vangen?
- Nagaan voor wie het bericht extra zwaar kan zijn en wat voor hen te doen?
- Wie inventariseert afwezige personeelsleden en licht hen in?
- Wie informeert de leerlingen, wanneer waar en op welke manier?
- Wie informeert de afwezige leerlingen, wanneer, waar en op welke manier?
- Tekst opstellen ter ondersteuning van informatie aan de leerlingen.
- Afspraken maken over de wijze waarop leerlingen verder opgevangen worden.
- Wie informeert de ouders, wanneer, waar en op welke wijze? → (directeur)
- Welke mensen buiten de school moeten geïnformeerd worden en wie doet dat? → (directeur)
- Persvoorlichter voorstellen en benadrukken dat hij degene is die de contacten met de pers onderhoudt. → (directeur).
- Wie organiseert de vervolgbijeenkomst, eventueel met deskundigen/hulpverleners/politie?
- Lijstje met mogelijke namen en telefoonnummers is aanwezig

Bijeenkomst met personeel uitvoeren:

- De informatie wordt zonder omtrekkende bewegingen gegeven: ik moet u iets zeer ernstigs vertellen....
- Belangrijke informatie geven, niet verliezen in details.
- Ruimte geven voor eerste emotionele reacties.
- Mogelijkheid geven tot informatieve vragen.
- Afspraken maken over hoe leerlingen ingelicht worden en door wie (mentor of lesgevende docent).
- Communiqué uitdelen met informatie.
- Informatie over welke reacties te verwachten zijn van leerlingen en hoe deze op te vangen.
- Ook leerlingen instrueren niet met de pers te praten.
- Informatie over opvangmogelijkheden van leerlingen (individueel, in de groep of in een aparte ruimte).
- Informatie over opvang van betrokken leerlingen.
- Vervolgbijeenkomst personeel inleiden of een dagelijkse briefing op een vast moment afspreken.

Leerlingen en ouders informeren:

- Meteen na de bijeenkomst met het personeel worden de leerlingen ingelicht.
- Naastbetrokkenen worden apart geïnformeerd door bijvoorbeeld de leerlingbegeleider of iemand van de directie.
- Voordat de leerlingen naar huis gaan, is de brief voor de ouders klaar die de leerlingen kunnen meenemen.
- Eventueel laatste informatie op de website van school zetten en bijhouden.

Verwerking

- Stamgroepleiders ondersteunen leerlingen in de klas; ook in een eventuele nazorgruimte zijn medewerkers of leerlingbegeleiders aanwezig.
- Afhankelijk van de behoefte van leerlingen werkvormen gebruiken variërend van samen praten, creatieve werkvormen, muziek draaien, informatieve vragenrondes e.d.
- Als de leerlingen naar huis zijn, met collega's napraten en kijken welke ideeën er zijn voor werkvormen voor de volgende dag.

Nazorg

- Wat kan er in de klas nog gedaan worden na de uitvaart, nadat de vermiste leerling gevonden is, nadat ouders gepakt zijn? Zijn er eventueel werkvormen of speciale lessen beschikbaar?
- Extra zorg voor risicoleerlingen: wie heeft aandacht voor wie? Idem voor personeel.
- Ouderavond waarin de gebeurtenis centraal staat, informatie gegeven wordt over achtergronden en de school de ouders informeert over hoe er gehandeld is, waarom en wat men ervan geleerd heeft.
- Nagesprek met betrokken ouders.
- Debriefing voor medewerkers.

Periode erna

- Opvang van medewerkers.
- Collegiale steun.
- Zo nodig inschakelen van de bedrijfsarts voor (preventieve) gesprekken.
- Supervisietraject aanbieden.
- Extra scholing of ondersteuning aanbieden aan medewerkers die leerlingen of collega's opvangen.

Begeleiding van leerlingen met problemen

- Individuele opvang door medewerker, intern begeleider of vertrouwenspersoon.
- Groepsopvang, bijvoorbeeld door een supportgroep te creëren waarbij leerlingen onder begeleiding een aantal bijeenkomsten bijwonen.

Bijstellen draaiboek (sociale veiligheidsteam: veiligheidsmedewerker Maaïke en vertrouwenspersoon Iris)

- Evalueren van de gang van zaken.
- Op basis van de evaluatie het draaiboek bijstellen.

Schoots-Wilke, H. & Spee, I., et al. (2000). *Als een ramp de school treft*. Den Bosch: KPC Groep

6.6 Incidentenregistratie

DE RI&E verantwoordelijkheid ligt bij de BHV coördinator en de directeur. Een onderdeel hiervan op het gebied van sociale veiligheid is de incidentenregistratie. In het sociale veiligheidsbeleid staat dat een school zicht moet hebben op het veiligheidsgevoel van kinderen, medewerkers en ouders. Daarom is het belangrijk om te werken met een registratie. De bedoeling hiervan is dat de directie van de school weet heeft van calamiteiten die zich in deze richting voordoen. Deze gebeurtenissen en situaties kunnen namelijk veel informatie opleveren over de risico's in de school. Het incidentenregister maakt onderdeel uit van de RI&E. Het levert belangrijke informatie wanneer het plan van aanpak wordt aangepast. Wij verstaan onder een incident: fysiek, verbaal, psychisch geweld en bedreigingen. Daaronder valt: schoppen, slaan, seksuele intimidatie, grof taalgebruik, pesten, discrimineren, stelen en vandalisme. Kinderen, ouders, medewerkers melden het incident bij de vertrouwenspersoon/veiligheidsmedewerker en/of directeur. Zij registreren dit incident in het format incidentenregistratie.

6.7 Actiepunten

Evaluatie van dit plan vindt jaarlijks plaats en hieronder worden dan actiepunten geformuleerd. Voor nu, juni 2019, zien we de volgende actiepunten.

Actiepunt:	Geen
-------------------	------

7. Borging sociale veiligheid

7.1 Overzicht actiepunten

Actiepunt 1:	AVG-beleid verder uitwerken en integreren in dit Veiligheidsbeleidsplan; wie: de AVG-specialist; wanneer: uiterlijk mei 2020.
Actiepunt 2:	Onderzoeken op welke terreinen nieuw of aanvullend Veiligheidsbeleid geformuleerd moet worden; wie: de specialisten onderzoek en analyse, wanneer: uiterlijk mei 2020.
Actiepunt 3:	Monitoring sociale veiligheid bij kinderen door middel van digitale vragenlijsten. KIVA team komt samen en bespreekt bijzondere uitkomsten: indien nodig steungroepaanpak; wie: stamgroepleiders en KIVA-coördinatoren; wanneer: jaarlijks in oktober en mei.
Actiepunt 4:	Incidentenregistratie en ongevallenregistratie; wie: allen, wanneer: hele jaar door.
Actiepunt 5:	Jaarlijks wordt aan het eind van het schooljaar bekeken wie het volgend schooljaar de vertrouwenspersoon zal zijn en hoe de melding van misstanden, alsmede de privacy-bescherming en de klachtenregeling in het schoolinformatieboekje beschreven zal worden
Actiepunt 6:	De stamgroepleiders worden blijvend geschoold in het KIVA-programma.

7.2 Borging

Borging van uitgevoerde actiepunten heeft de aandacht van alle betrokkenen en komt regelmatig terug in teamvergaderingen. Jaarlijks worden aan het eind van het schooljaar actiepunten opnieuw opgesteld door het MT. Ook worden door het MT de schoolregels, gedragscode en de sociale kaart jaarlijks herzien. Het monitoringsinstrument van KIVA en de incidenten- en ongevallenregistratie zal vanuit de sociale veiligheid een belangrijke rol spelen in de RI&E.

Literatuurlijst

Schoolplan 2019-2023 Stichting Jenaplanschool Epe e.o.

Schoolgids Jenaplanschool 't Hoge Land.

Jenaplan, school waar je leert samenleven, Freek Velthausz, Hubert Winters, NLPV, 2017, Zutphen

Stichting School en Veiligheid (2017). *Digitaal veiligheidsplan*.

<http://www.digitaalveiligheidsplan.nl>

Stichting School en Veiligheid (n.d.). *Modelgedragscode voor schoolmedewerkers*.

<https://www.schoolenveiligheid.nl/po-vo/wp-content/uploads/sites/2/2015/01/Modelgedragscode-voor-schoolmedewerkers.pdf>

Vermeeren, E., & Zeelt, E. (2016). *Handreiking voor vertrouwenspersonen in het onderwijs. Po, vo en mbo* (2e druk). Utrecht: Stichting School en Veiligheid.

Bijlagen

Bijlage 1: Basisprincipes en kernkwaliteiten Jenaplanonderwijs

20 Basisprincipes Jenaplanonderwijs	12 Kernkwaliteiten Jenaplanonderwijs
Mensbeeld: 1. Elk mens is uniek; zo is er maar één. Daarom heeft ieder kind en elke volwassene een onvervangbare waarde. 2. Elk mens heeft het recht een eigen identiteit te ontwikkelen. Deze wordt zoveel mogelijk gekenmerkt door: zelfstandigheid, kritisch bewustzijn, creativiteit en gerichtheid op sociale rechtvaardigheid. Daarbij mogen ras, nationaliteit, geslacht, seksuele gerichtheid, sociaal milieu religie, levensbeschouwing of handicap geen verschil uitmaken. 3. Elk mens heeft voor het ontwikkelen van een eigen identiteit persoonlijke relaties nodig: met andere mensen; met de zintuiglijke waarneembare werkelijkheid van natuur en cultuur; met de niet zintuigelijk waarneembare werkelijkheid. 4. Elk mens wordt steeds als totale persoon erkend en waar mogelijk ook zo benaderd en aangesproken 5. Elk mens wordt als een cultuurdrager en – vernieuwer erkend en waar mogelijk ook zo benaderd en aangesproken. Samenleving, thuis, op school en maatschappij: 6. Mensen moeten werken aan een samenleving die ieders unieke en onvervangbare waarde respecteert. 7. Mensen moeten werken aan een samenleving die ruimte en stimulansen biedt voor ieders identiteitsontwikkeling. 8. Mensen moeten werken aan een samenleving waarin rechtvaardig, vreedzaam en constructief met verschillen en veranderingen wordt omgegaan. 9. Mensen moeten werken aan een samenleving die respectvol en zorgvuldig aarde en wereldruimte beheert. 10. Mensen moeten werken aan een samenleving die de natuurlijke en culturele hulpbronnen in verantwoordelijkheid voor toekomstige generaties gebruikt. Opvoeding en onderwijs: 11. De school is een relatief autonome coöperatieve organisatie van betrokkenen. Ze wordt door de maatschappij beïnvloed en heeft er zelf ook invloed op. 12. In de school hebben de volwassenen de taak de voorgaande uitspraken over mens en samenleving tot (ped)agogisch uitgangspunt voor hun handelen te maken. 13. In de school wordt de leerstof zowel ontleend aan de leef- en belevingswereld van de kinderen als aan de cultuurgoederen die in de maatschappij als belangrijke middelen worden beschouwd voor de hier geschetste ontwikkeling van persoon en samenleving. 14. In de school wordt het onderwijs uitgevoerd in pedagogische situaties en met pedagogische middelen. 15. In de school wordt het onderwijs vorm gegeven door een ritmische afwisseling van de basisactiviteiten gesprek, spel, werk en viering. 16. In de school vindt overwegend heterogene groepering van kinderen plaats, naar leeftijd en ontwikkelingsniveau, om het leren van en zorgen voor elkaar te stimuleren. 17. In de school worden zelfstandig spelen en leren afgewisseld en aangevuld door gestuurd en begeleid leren. Dit laatste is expliciet gericht op niveauverhoging. In dit alles speelt het initiatief van de kinderen een belangrijke rol. 18. In de school neemt wereldoriëntatie een centrale plaats in met als basis ervaren, ontdekken en onderzoeken. 19. In de school vinden gedrags- en prestatiebeoordeling van een kind zoveel mogelijk plaats vanuit de eigen	1. Relatie van het kind met zichzelf <i>Jenaplankernkwaliteiten</i> 1.1 Kinderen leren kwaliteiten/uitdagingen te benoemen en in te zetten, zodanig dat zij zich competent kunnen voelen. 1.2 Kinderen leren zelf verantwoordelijkheid te dragen voor wat zij willen en moeten leren, wanneer zij uitleg nodig hebben en hoe zij een plan moeten maken. 1.3 Kinderen worden beoordeeld op de eigen vooruitgang in ontwikkeling. 1.4 Kinderen leren te reflecteren op hun ontwikkeling en daarover met anderen in gesprek te gaan. 2. Relatie van het kind met de ander en het andere <i>Jenaplankernkwaliteiten</i> 2.1 Kinderen ontwikkelen zich in een leeftijdsheterogene stamgroep. 2.2 Kinderen leren samen te werken, hulp geven en ontvangen met andere kinderen en daarover te reflecteren. 2.3 Kinderen leren verantwoordelijkheid te nemen en mee te beslissen over het Harmonieus samenleven in de stamgroep en school, opdat iedereen tot zijn recht komt en welbevinden kan ervaren. 3. Relatie van het kind met de wereld <i>Jenaplankernkwaliteiten</i> 3.1 Kinderen leren dat wat ze doen er toe doet en leren in levensechte situaties. 3.2 Kinderen leren zorg te dragen voor de omgeving. 3.3 Kinderen passen binnen wereldoriëntatie de inhoud van het schoolaanbod toe om de wereld te leren kennen. 3.4 Kinderen leren spelend, werkend, sprekend en vierend volgens een ritmisch weekplan. 3.5 Kinderen leren initiatieven te nemen vanuit hun eigen interesses en vragen.

ontwikkelingsgeschiedenis van dat kind en in samenspraak met hem. 20. In de school worden verandering en verbeteringen gezien als een nooit eindigend proces. Dit proces wordt gestuurd door een consequente wisselwerking tussen doen en denken	
--	--

Bijlage 2:

FORMULIER INCIDENTENREGISTRATIE (inleveren in de map bij de administratie)

Jenaplanschool 't Hoge Land

Datum incident:
Betrokkenen:
Omschrijving incident:
Besproken met: Geef hier aan met wie u het incident heeft besproken. Hier zijn in principe niet de namen van die personen bedoeld, maar veel meer hun functie (directeur, leerkracht, politie, ouder, enz.)
Gevolg/consequenties/maatregelen: Op deze plek geeft u aan wat het resultaat van dat contact met die betrokkenen was en wat het mogelijk heeft opgeleverd.
Ingevuld door:

Bijlage 3:
FORMULIER ONGEVALLENREGISTRATIE
Jenaplanschool 't Hoge Land

Datum ongeval:
Aard van het ongeval:
Aard letsel schade:
Betreft medewerker of kind:
Melding aan arbeidsinspectie nodig? JA/NEE Indien een medewerker een ernstig arbeidsongeval overkomt dat lichamelijk of geestelijk letsel of de dood tot gevolg heeft. Van 'ernstig letsel' is sprake als een werknemer zodanige schade aan de gezondheid heeft opgelopen dat dit binnen 24 uur tot opname in het ziekenhuis leidt (ter behandeling of observatie). Ook als een redelijk medisch vermoeden van blijvende schade aan de gezondheid bestaat, wordt dit als ernstig letsel beschouwd. Wanneer het slachtoffer echter direct na poliklinische behandeling weer naar het werk of huis kan, is (doorgaans) geen sprake van ernstig letsel.
Oorzaken:
Actie om herhaling te voorkomen: